

VRIENDEN

OOSTENDE

MU.ZEE

Nr. 72

bpost
PB-PP
BELGIË(N) - BELGIQUE

Willy Kreitz, 'Nationaal Monument van de Zeelieden', 1953-1954
Arne Quinze, 'Rock Strangers', 2012
© Valère Prinzie

jaargang 18 | Driemaandelijks tijdschrift | oktober - november - december 2017

Identificatienummer: P006345

Afgiftekantoor Oostende 1
Verantw. uitgever: Jacques Mertens, voorzitter | Leon Spilliaertstraat 83 | 8400 Oostende

DE
RO
BO

➤ EENHEID IN VERSCHIEDENHEID

Dat Oostende, dé Stad aan Zee, cultureel zijn sporen heeft verdiend, zal wel niemand ontkennen. Daar staat onder meer Mu.ZEE als blikvanger op zijn verdiende plaats met expo's van niveau.

Ook de Venetiaanse Gaanderijen hebben, niet alleen door de unieke ligging, al meerdere malen een visitekaartje van formaat afgegeven met hoogwaardige tentoonstellingen, met ook aandacht voor 'groot publiek'-thema's zoals voetbal en 'Wilde Westen'-genres. Daarnaast heb je nog de openluchtexpo's in de Nieuwe Gaanderijen.

Vergeet bovendien CC De Grote Post niet die zowat het kloppend hart van Oostende Kunststad is geworden. En dan zijn er uiteraard nog de vele initiatieven waar verenigingen achterstaan, zoals Kunst bij Buren, Nacht van de Galerijen, Crystal Ship, poëziewedstrijden.

Schepen van Cultuur Bart Plasschaert is daar dieper op ingegaan in het editoriaal van Pro Luce nr. 70.

Ook de twee grote tenoren, Ensor en Spilliaert, plaatsten Oostende op het internationale kunstpodium. In de volksmond wordt veel de vraag gesteld: wie is de grootste?

Hier kom ik op eenheid in verscheidenheid: twee kunstenaars met wereldfaam, elk met hun eigen inhoud, visie, schriftuur. En toch zijn ze onafscheidelijk Oostends.

Ensor vs. Spilliaert

Ensor is de zonnenschijder, met zijn uitbundig kleurenpalet, Spilliaert de maanschijder, met de geraffineerde lichtspeling van de maan, wit-zwarte tinten die zó veel kleur uitstralen, een droomwereld. Twee kunstenaars die steeds samen worden genoemd en waar enkel het technisch aspect verschillend is. Je hebt het zuiver schilderkundige van Ensor waar tijdens het schilderen altijd aanpassingen kunnen worden aangebracht, altijd kan overschilderd worden, kleur op kleur, uitgelicht. Spilliaert daarentegen, die met zijn aquareltechniek maar één optie heeft tijdens de creaties: ze moeten goed zijn van bij het begin, zo niet is het werk te vernietigen en te hernemen. Overschilderen kan hier niet. Technisch is dit dus niet zo vanzelfsprekend en voor mij wel de moeilijkste schildertechniek. Hier dus twee eenheden met een volledige verscheidenheid.

Deze tweeledige visie kom je ook tegen in ons plaatselijk cultuurleven. We hebben ons stedelijk cultuurcentrum waar enorm veel in diverse richtingen wordt georganiseerd en gerealiseerd. Daarnaast is er de Cultuurraad, een differentieel orgaan van verenigingen met vrijwillige medewerkers die jaarlijks de Cultuurprijs uitreikt aan de persoon of vereniging die zijn of haar kunstrijk uitstraalt.

Rond dit gebeuren heeft Oostende drie vriendenkringen: de Vrienden Mu.ZEE, groepering BILDNIS met een beperkter

aantal leden, maar intens bezig en ten slotte de groep Marc Van Moerkerke rond Het Spilliaert Huis. Een samenwerking zou, volgens mij althans, aan te moedigen zijn.

Totale verscheidenheid

Zo hebben we ook twee persclubs. De eerste ontstond in 1976 en overhandigt jaarlijks de zeer gewaardeerde 'Dikke Mathille' aan een verdienstelijke Oostendse persoonlijkheid. Het Casino-Kursaal was zijn geboorteplaats.

De tweede is de Perskring, die een meer professionele aanpak heeft en de Oostendse perswereld tot zijn leden telt. Deze kring schenkt de jaarlijkse 'Vuurpijl'-prijs aan een persoon of organisatie die lof verdient. Twee eenheden met een totale verscheidenheid.

Onze stad heeft een uitgebreide waaier van kunstenaars met verschillende disciplines: kunstschilders, beeldhouwers, auteurs, poëten, fotografen, componisten, cartoonisten en voorts alle andere '-isten' die geregeld door officiële instanties, galerijen en serviceclubs naar het grote publiek worden gebracht. Het is een omvangrijke groep van kunstenaars die er baat zouden bij hebben zich te verenigen tot samenwerking, promotie en onderlinge steun, naar het voorbeeld van o.a. Cobra en Der Blaue Reiter.

En waarom niet het woord 'kunstenaar' laten beschermen zoals vele vrije beroepen (dokters, advocaten, notarissen e.a.), zodat niet zomaar iedereen zich 'kunstenaar' mag noemen? Het kaf van het koren scheiden, dus.

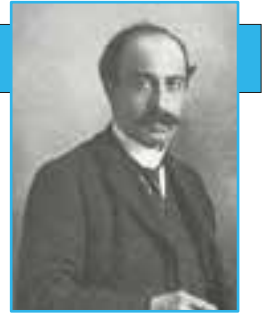
De titel van dit editoriaal kan sowieso toegepast worden op vele ideeën waar samenhang en samenwerking aan bod komen: sport- en toneelverenigingen, dansgroepen, festivals, organisaties, ziekenhuizen, economische gemeenschappen, zelfs politieke instanties. 'Eendracht maakt macht' is immers sinds 1830 onze vaderlandslievende slagzin die nog steeds niet is uitgeblust. Integendeel.

Dromen zijn ook eenheden in verscheidenheden...

Willy Bosschem
kunstenaar en redactielid Pro Luce

Hier woonde... Maurice Antony

Euphrosina Beernaertstraat 18, tussen de Henri Serruyslaan en de Aartshertoginestraat: daar woonde Maurice Antony (1883-1963), de beroemdste fotograaf van Oostende. Een plaquette hangt er (nog) niet. Hoog tijd om dat wel te doen, want heel de maand juli getuigden de prachtige nostalgische foto's van Oostendse strandtaferelen tijdens het interbellum van zijn talent. Vooral de opmerkelijke en kunstzinnige tegenlichtfoto's fascineerden me.

Maurice Antony heeft als leperling samen met zijn broer Robert legendarische foto's gemaakt van leper voor en tijdens WO I, waarna ze definitief naar Oostende verhuisden. Maurice trouwde er en kreeg drie dochters die allen lid waren van de Vrienden Mu.ZEE. Alleen Elise is nog in leven en als trouw lid aanwezig bij al onze activiteiten.

Maurice Antony maakte foto's met het oog van de kunstenaar en tekende ze ook als een kunstwerk. Voor zijn prachtige tegenlichtfoto's berekende hij de stand van de zon op welbepaalde dagen en maakte dan op dat juiste moment zijn unieke foto's. Soms had hij ook geluk, zoals met zijn alom bekende foto van een parasol met het silhouet van een lezende dame. Die dame bleek koningin Elisabeth te zijn. In de Nieuwe Gaanderijen hingen deze zomer ook foto's van koningin (toen nog prinses) Astrid met haar kinderen op het strand of meelopend naast een strandzeltje. Heel bekend is ook zijn foto met Ensor, Permeke en hijzelf, weerspiegeld in de zilverleurige bol in Ensors salon, met op de achtergrond Ensors trouwe bediende Guustje.

Maurice Antony was ook een bekende in het Oostendse straatbeeld, met zijn 'bak', zijn foto toestel met platen, en met zijn 'alpin', voor een fotograaf gemakkelijker dan de toen gebruikelijke hoed. Antony was een chroniqueur van Oostende, niet alleen met zijn strandtaferelen, maar ook met zijn straatbeelden en zijn folkloristische thema's: vissersvrouwen en vissersgroepen, keuvelend of netten herstellend op de kaai.

Antony was net tachtig toen hij in 1963 in Oostende overleed.

Femke Simonis

Woonhuis Maurice Antony © Valère Prinzie

Oproep

Als u in Oostende gevels met een geschiedenis kent, d.w.z. over bekende Oostendse of 'aangespoelde' personen uit het culturele leven, wilt u dat dan melden aan redactiesecretaris Femke Simonis?

Contactgegevens: femke.simonis@skynet.be of per telefoon (059 80 45 11) of gsm (0477 58 41 82). Hartelijk dank voor uw medewerking!

OVERZICHT ACTIVITEITEN NOVEMBER 2017 – FEBRUARI 2018

woensdag 1 november vanaf 16 uur

Reveil, met introductie in de voormalige Godelievekerk (nu orthodoxe kerk) en om 17 uur herdenking op het Oud Kerkhof Paster Pype (meer info op p. 9)

zaterdag 18 november 2017 vanaf 8.15 uur

Busreis naar Brussel-Elsene met o.a. bezoek aan het Hortamuseum (meer info op p. 7)

zaterdag 2 december om 14.30 uur

Geleid bezoek aan expo 'Het Vlot' in de Venetiaanse Gaanderijen (meer info op p. 8-9)

zaterdag 16 december

Kerst in het Stadsmuseum (meer info op p. 5)

zondag 4 februari 2018 om 10.30 uur

Geleid bezoek aan de expo over de vissersopstand in het Stadsmuseum (meer info op p. 5)

Nationaal Monument van de Zeelieden

Bij de aanleg van het Zeeheldenplein na de Tweede Wereldoorlog o.l.v. architect-stedenbouwkundige Pierre Agie (uit Antwerpen) werd centraal op het plein, op de plaats van de afgebroken eerste vuurtoren, een monument ter ere van de Zeelieden voorzien.

Voor de toewijzing van de opdracht voor dit monument wordt een prijskamp onder beeldhouwers uitgeschreven. Het reglement bepaalt dat de vier zeevaartcategorieën, de visserij, de koopvaardij, de marine, en de nationale zeevaart, in het monument moeten gesymboliseerd worden.

In een eerste sessie keurde de jury geen enkel ontwerp goed. In een tweede ronde komt de Antwerpse beeldhouwer **Willy Kreitz** (1903–1982) uit de bus. Hoewel het ontwerp van Kreitz niet aan alle vooropgestelde eisen voldoet, vertoont het kunstwerk een verbluffend resultaat.

Telkens als ik het monument passeer, kan ik niet nalaten dit kunstwerk te bewonderen en te mijmeren over de historische plaats, de symboliek van de beelden en de nabijheid van de zee. De kunstenaar heeft een monumentaal gedenkteken gecreëerd in graniet, bestaande uit een hoge sokkel op een basis, beide aan de noordkant afgerond, en steunend op een basis, dit keer van vier treden, omzoomd met lage arduinen pijlers.

In al zijn soberheid herinnert het silhouet van de sokkel aan de vuurtoren. Kreitz zorgt met de beelden van de twee matrozen voor een sterke aangrijpende interactie met de nabijgelegen zee (die bij de oprichting natuurlijk sterker aanwezig was dan vandaag, na de recente heraanleg van het plein). Het beeldhouwwerk werd gerealiseerd in 1953-1954.

Arthur Schopenhauer, een Duits filosoof (1788–1860) die veel invloed had op kunstenaars en auteurs zoals Richard

Wagner, Leo Tolstoj, Marcel Proust, Thomas Mann en Gerard Reve, schreef over de kunst het volgende: "Slechte kunst kopiëert, goede kunst creëert, grote kunst transcendeert..." Het kunstwerk van Willy Kreitz roept zovele gedachten op. Vandaag is het Zeeheldenplein een bijna sacrale plaats.

Bovenop de sokkel, gekeerd naar de zee, torent een matroos, met de armen gekruist en naar voren nijgend alsof hij zich schrap zet tegen de wind. Dit beeldhouwwerk verbeeldt de trotse, uitdagende zeeman die de zee met vertrouwen en vastberadenheid tegemoet kijkt.

Aan de achterkant van de sokkel, met het hoofd gebogen, staat een zeeman treurend om het verlies van zijn collega's op zee. De natuurelementen dragen hier bij tot het totaaleffect. En dat is een geniale vondst van Kreitz geweest, schrijft ere-conservator Norbert Hostyn. Het is een verwezenlijking die eerbied afdwingt bij de duizenden badgasten en toeristen, eigen bewoners en vreemden aan wie de vele offers van de zee niet genoeg bekend zijn.

Aan de noordzijde van de sokkel staat in bronzen letters: "AAN ONZE ZEELIEDEN", waaronder twee gekruiste ankers in brons zijn opgesteld, aan de zuidkant op de sokkel een kruis in reliëf. In het begin sierden enkele ontladen zeemijnen het monument. Deze werden verwijderd in de jaren 1960.

Op paasmaandag organiseren de vissersgemeenschap en de federatie van zeelieden (van oudstrijders en oorlogsvluchtelingen in Engeland) hier een jaarlijkse herdenking van de slachtoffers van de zee.

Ook de zeewijding vond er tot voor enkele jaren traditioneel plaats. Van 1985 tot 1994 werd ieder jaar de affiche van de zeewijding door een Oostends kunstenaar

Willy Bosschem, 1987

Jan De Lee, 1994

Maurice Boel, 1988

ontworpen. Telkens weer moest het Zeeliedenmonument de blikvanger worden. Ter illustratie worden hiernaast een paar van deze kunstzinnige affiches afgedrukt.*

Na de heraanleg van het Zeeheldenplein en het Klein Strand kregen een eind verder de Rock Strangers van Arne Quinze een plaats: ze zijn rood, groot maar controversieel. De kunstenaar wilde een assertieve kleurige noot toevoegen aan de (volgens hem) grijze, neutrale omgeving. In 2012 werd de rode metalen sculpturecluster na het kunstenfestival Beaufort door de stad Oostende aangekocht. Het Zeeliedenmonument werd, behalve door een overheidstoelage, grotendeels bekostigd door eigen bijdragen van zeelieden, reders, particulieren en de opbrengst van georganiseerde evenementen.

* De Oostendse kunstenaars van de affiches zijn: Ronny Velghe (1985), Annemie Verpoucke (1986), **Willy Bosschem** (1987), **Maurice Boel** (1988), Roland Devolder (1989), August Michiels (1990), Theo Van Rintel (1991), Danny Bloes (1992), Ann Roose (1993), **Jan De Lee** (1994).

Stadmuseum

EXPO 'IK KOM JULDER E BEZOEKSJE BRIENG' (PASTER PYPE)

11 november 2017 – 21 april 2018,
Stadmuseum, Langestraat 69

De Oostendse vissersbevolking was tijdens de 'belle époque' periode arm en ongeletterd. De vissers waren afhankelijk van een goede vangst, werden uitgebuit door de reders en hun zeilsloepen konden niet wedijveren met de Engelse stoomsloepen. Daarbovenop verkochten de Engelse vissers hun vangsten ook in Oostende waardoor de marktprijzen daalden. Dit was een van de oorzaken van de vissersopstand van 1887. Door het harde optreden van de Burgerwacht vielen er doden en gewonden. De correctionele rechtbank van Brugge vonniste veel vissers erg streng.

De jonge aalmoezenier Hendrik Pype betekende voor de vissers een rots in de branding. Hij zorgde voor troost, voorzag onderwijs voor de kinderen van de vissersfamilies en richtte o.a. een steunfonds op voor de weduwen en wezen van de overleden vissers.

De expo wordt samengesteld met schilderijen, foto's en documenten uit het archief van het Stadmuseum en

Misschien zal u nu ook het Zeeliedenmonument met andere ogen bekijken, de spreuk van Paul Valery indachtig: "Een kunstwerk moet ons leren dat wij niet gezien hebben wat we zien" (OF : een kunstwerk leert ons wat wij tot op heden niet gezien hebben).

Een kunstenaar is niet enkel een ziener. Hij moet ook het talent bezitten om wat hij gezien heeft, door te geven met penseel of beitel, of zelfs met een fototoestel. Hij moet andere mensen laten meekijken naar wat hij gezien en gevoeld heeft. Willy Kreitz is in meerdere opzichten hierin geslaagd. We zijn de kunstenaar dankbaar voor zijn groots werk waar verleden, heden en toekomst elkaar ontmoeten.

werken van de leerlingen van de Kunstacademie aan Zee.

Deze expo kadert in het erfgoedproject 'Tot elke Prijs' van schrijfster Doris Klausing, een van de 'ambassadeurs' van het rijke visserijverleden van Oostende. Zij haalt met het project 'Tot elke Prijs' een episode uit de typische kustgeschiedenis van onder het stof. In het kader van 130 jaar vissersopstand neemt zij de curatorsrol op in een stadsbreed project dat gelijknamig aan haar roman 'Tot Elke Prijs' zal heten. 'Tot Elke Prijs' verschijnt in november 2017 en blikt terug op de vissersopstand. De dienst Cultuur zet mee haar schouders onder de herdenking van deze Oostendse geschiedenis en spint in het najaar een heus traject dat zich vertaalt in muziek, erfgoedwandelingen, lezingen en een expo.

De Vrienden brengen op **zondag 4 februari 2018** om 10.30 uur een geleid bezoek aan deze expo. U kunt in het typische decor van het visserscafé napraten. Inschrijven bij secretaris Johan Van Roose voor 25 januari per mail (johan.vanroose@west-vlaanderen.be) of op het telefoonnummer 0497 59 55 76.

KERST IN HET STADSMUSEUM

Op **zaterdag 16 december 2017** maakt het Stadmuseum Oostende, samen met de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate, tijd voor authentieke kerstsfeer in het museum.

In het gezellige kader van het achttiende-eeuwse herenhuis, dat ooit dienst deed als zomerresidentie

van de eerste Belgische koning, kan je terecht voor streekgebonden kerstgeschenken en lekkernijen. Traditionele kerstgezangen, vertellingen, warme chocolademelk en fonkelende lichtjes maken de sfeer compleet. Je geniet er van tal van winterse activiteiten en je kan ook een kijkje nemen in de collectie van het Stadmuseum of de tentoonstelling 'Tot elke prijs' ontdekken. De toegang is gratis. Een aanrader om de eindejaarsperiode smaak- en sfeervol in te zetten!

➤ HET VLOT. KUNST IS (NIET) EENZAAM

21 oktober 2017 tot 15 april 2018

Dit najaar loopt in Oostende de tentoonstelling 'Het Vlot. Kunst is (niet) eenzaam', de opvolger van 'De Zee', deze keer samengesteld door Jan Fabre. Aan de basis liggen enkele puur menselijke onderwerpen: het eenzame pad, de drang om te overleven, het verlangen naar verbinding. Een groot deel van de tentoonstelling vindt plaats in Mu.ZEE. Daarnaast zijn er nog een twintigtal locaties in de stad Oostende, zoals de Venetiaanse Gaanderijen, de hippodroom, vele kerken, de haven, het strand, het Europacentrum. 'Het Vlot' is een tentoonstelling en een gesprek met Oostende, de stad aan zee met een geschiedenis en een parfum. De dramaturgie van de tentoonstelling vertrekt in Mu.ZEE vanuit het grondig onderzoek naar 'Het Vlot van Medusa' (1818) van Théodore Géricault en het utopische vlot van Jan Fabre 'Kunst is (niet) eenzaam' (1986).

➤ Jan Fabre, 'Kunst is (niet) eenzaam', 1986, © Lieven Herreman

Het Spilliaert Huis

➤ 'DE DROOM VAN ANDEREN': LÉON SPILLIAERT ALS ILLUSTRATOR

van 18 november 2017 tot 2 april 2018

Geboeid door de symbolistische literatuur van zijn tijd, aanvaardde Léon Spilliaert tussen 1902 en 1903 verschillende illustratieopdrachten. Zo verlichtte hij met een groot aantal Oost-Indische tekeningen de luxe-uitgaven van de Brusselse uitgever Edmon Deman: gedichtenbundels van Emile Verhaeren en de drie volumes verzamelde 'Théâtre' van Maurice Maeterlinck. Heel zijn leven zette Spilliaert deze illustratieopdrachten voort, geïnspireerd door theaterstukken, kinderboeken, gedichtenbundels en fantasierijke nouvelles van o.a. Franz Hellens, Marcel Lecomte, Paul Neuhuys, Edgar Allen Poe, Edgard Tytgat.

HET SPILLIAERT HUIS

Rotonde West - Thermae Palace
Koningin Astridlaan 7, 8400 OOSTENDE
Zaterdag (buiten schoolvakantie): 10u – 12u30 / 13u – 18u
Zondag (buiten schoolvakantie): 11u – 12u30 / 13u – 17u
Tijdens de schoolvakanties elke dag open:
Maandag t.e.m. zaterdag: 10u – 12u30 / 13u – 18u
Zon- en feestdagen: 11u – 12u30 / 13u – 17u
Toegangsprijs: **reductietarief Vrienden Mu.ZEE € 4**

Op 7 oktober 2017 organiseert HSH het symposium 'Spilliaert Restored'. Meer info op www.hetspilliaerthuis.be

Leden-kunstenaars stellen tentoon

➤ WERNER WATTY

Van 1 oktober 2017 tot eind maart 2018 exposeert Werner Watty bij Galerie/restaurant Imperial, Leopold I Esplanade 9, De Panne. Opening op 1 oktober om 11 uur door Hugo Brutin. Dagelijks van 11-19u. Gesloten op woensdag en donderdag.

➤ Werner Watty, 'Silent voices 5.', olieverf op linnen, 34 x 34 cm'

➤ JEF SEYNAEVE

Van 30 september tot 31 oktober 2017 loopt in Galerie Papillon (Madridstaat 2, Oostende) een solotentoonstelling van Jef Seynaeve, ingeleid door Hugo Brutin op zaterdagavond 30 september om 19 uur. Openingstijden Galerie Papillon: vrijdag, zaterdag en zondag van 10-12u en van 15 –18u, en op afspraak.

➤ Jef Seynaeve,

➤ MUSEUMREIS NAAR BRUSSEL-ELSENE MET HORTAMUSEUM

zaterdag 18 november 2017

In het Hortamuseum in Elsene loopt een tentoonstelling over de beroemde Belgische architect en vormgever **Henry Van de Velde** (1863-1957). Net als Horta zelf is hij een kunstenaar van de art nouveau. Van de Velde wordt ook wel de 'apostel van het functionalisme' genoemd door zijn connecties met de School van Weimar, de voorloper van het Bauhaus.

De curator van deze tentoonstelling is onze stadgenoot en erelid van de Vrienden **Xavier Tricot** die ons persoonlijk zal rondleiden, waarna er ook nog gelegenheid is om het vernieuwde Hortamuseum, met het woonhuis en atelier van Victor Horta te bezoeken.

Voor de lunch gaan we naar restaurant La Mirabelle, Boondaalsesteenweg 459 in Elsene. Daarna brengen we een vrij bezoek aan het Museum van Elsene dat een mooie vaste collectie heeft met o.a. werken van Ensor en Spilliaert. Momenteel loopt er ook een tijdelijke tentoonstelling van fotograaf Robert Doisneau.

Prijs per persoon: **75 euro**

Hoe inschrijven ?

1. U kunt inschrijven tussen 1 oktober en 1 november 2017.
2. U belt of mailt naar onze penningmeester Joël Nieuwenhuysse om te melden dat u meegaat: 059 80 30 61 (vm of na 19 uur) of jnieuwenhuysse@telenet.be.
3. Daarna schrijft u de som van 75 euro p.p. over op rekening BE16 0012 0908 3374
Deze betaling is uw definitieve inschrijvingsbewijs.

➤ Interieur Hortamuseum

Programma

- **Vertrek** Visserijschool (Maritiem Instituut) om **8.15 uur**
- **Aankomst** bij Hortamuseum om 10 uur
- **Bezoek Hortamuseum** van 10 tot 12 uur
- **Lunch** van 12.30 tot 14.30 uur

Menu

Boterzachte gerookte zalm op toast
Lamszadel op Franse wijze, met gratin dauphinois
Dame blanche à la minute, met warme chocoladesaus
Koffie
Aperitief en twee dranken inbegrepen
(cola, water, bier, wijn)

- **Vrij bezoek** Museum van Elsene van 15 tot 17 uur
- **Terugrit** 17 uur
- **Aankomst** in Oostende om 18.45 uur

➤ TERUGBLIK OP PICASSO-MIRÓ IN BRUGGE

Een 25-tal Vrienden was op de afspraak voor de Xpo Sint-Jan in Brugge, op zaterdag 29 juli om 15 uur. Het overzicht van het grafisch werk van Picasso, evenals ontwerpen voor zijn keramisch werk, was indrukwekkend, maar we hadden ook zonder gids alles op ons gemak kunnen bekijken door de duidelijke uitleg aan de wanden waar de gids niet veel aan toevoegde. Na de rondleiding konden de Vrienden nog via een speciale toegangscode binnen in de vleugel met werken van

© Femke Simonis

Juan Miró. Jammer genoeg was de Xpo niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers, zodat stichter-voorzitter Roland Laridon de expo niet kon bezichtigen.

Femke Simonis

Op 27 juni is ons Vriendenlid Jacques Roelens overleden.

IN DE MARGE VAN 'HET VLOT' IN MU.ZEE

Eind oktober 2017 opent de expo 'Het Vlot. Kunst is (niet) eenzaam / The Raft. Art is (not) Lonely' waarbij het vaartuig en de vervoering van kunst centraal staan. Kunstenaar Jan Fabre is curator van deze expo.

Een storm, een schipbreuk, een vlot op zee. Slechts enkele overlevenden klampen zich vast aan het leven. Ze willen overleven. Dit theatrale en semi-romantische beeld inspireerde menig achttiende- en negentiende-eeuwse kunstenaar. Turner bond zichzelf vast aan een mast van een zelschip om aan den lijve te ondervinden hoe woest de stormen op zee konden zijn. Die impressies vertaalde hij rechtstreeks in zijn werk. Théodore Géricault was danig onder de indruk van een scheepsramp met de Medusa, een Frans fregat dat in 1816 ten onder ging. Hij vereeuwigde de enkele overlevenden op een in elkaar geflanst vlot, in talloze potloodschetsen en met olieverf. De eenzaamheid, de angst en wanhoop, de drang om te overleven, om te leven en daarvoor desnoods een ander leven te nemen, het zijn gruwelijke aspecten die ons door de geschiedenis van de negentiende en twintigste eeuw naar de actualiteit voeren. Menig kunstenaar waande zich eerder op dat vlot, trachtte zich die ontredde en ontbering eigen te maken en te vertalen in een werk. Niet alleen de tragedie maar ook het avontuur is onlosmakelijk verbonden aan dit alles. De ontdekkingsreiziger die er nieuwsgierig op uit trekt! In de Venetiaanse Gaanderijen komen twaalf kunstenaars aan bod die zich lieten inspireren door dit thema.

Marina Abramovic

Strakke zwart-wit videobeelden tonen Marina Abramovic (°1946) in close up, liggend op het strand en starend naar de hemel. De golven overspoelen haar terwijl zij stil en roerloos het natuurgeweld ondergaat. Zoals vaak in haar werk staat verlatenheid centraal.

Carlos Aires

De Spaanse kunstenaar Carlos Aires (°1974, Ronda) bevraagt stereotypen en onderstreept de dubbelzinnigheid van beelden. Hij recupereerde in de Andalusische havenstad Cadiz immense stukken hout uit schepen die gebruikt werden voor illegale migratie. Die stukken verwerkte hij tot een tegelvloer, die herinnert aan alle afgelegde reizen.

Ruben Bellinkx

In de performance 'Stasis' van Ruben Bellinkx (°1975, Wilrijk) klemt een groep mannen met een bovennatuurlijke kracht een tafel in hun mond waarop telkens andere mannen staan die hetzelfde doen. Daarnaast worden een video en een stereofoto getoond.

Messieurs Delmotte

Met zijn performance 'We are happy where we are not!' wil Messieurs Delmotte (°1967, Luik) het toerisme aan de

▶ Kelly Schacht, 'Lost Missions Are The New Vacations', 2013
(houten pallet, 41 boeken verpakt in posters)

Vlaamse kust verkennen. Hij toont video's en foto's die het resultaat zijn van zijn performatief onderzoek. Tijdens 'Het Vlot' voert Messieurs Delmotte zijn performances op verschillende locaties in Oostende op.

Regina Galindo José

In 2012 werd José Efraim Rios Montt, de voormalige president van Guatemala, beschuldigd van volkerenmoord en misdaden tegen de mensheid in de jaren '80. Regina José Galindo (°1974, Guatemala-stad) herinterpreteert de gruweldaden die tijdens zijn proces naar boven kwamen. Haar beelden verwijzen naar massagraven waarin duizenden machteloze mannen en vrouwen - al dan niet gefolterd of verkracht - werden gedumpt.

Jan Lauwers/OHNO Cooperation

Alleen de nar kan kritisch zijn waar de koning bij is, zonder te moeten vrezen voor zijn leven. Die bevoorrechte positie neemt OHNO Cooperation (Maarten Seghers, Jan Lauwers en Elke Janssens) als missie in haar onderzoek naar de plek van de kunst en de kunstenaar in de maatschappij.

Fabien Mérelle

Tekenaar Fabien Mérelle (°1981, Fontenay-sous-Bois) voert ons mee in een droomwereld waarin hij zelf figureert, belaagd door zijn demonen. De kunstenaar krijgt als straf ezelsoren op en dobbert eenzaam rond op een vlot. De tekeningen roepen herinneringen op aan onze eigen nachtmerries en angsten. Voor 'Het Vlot' maakte Mérelle een levensgrote versie hij van zijn tekening 'Le Radeau de Fortune'. Op de zeilen van het vlot worden beelden van de kunstenaar geprojecteerd.

Ria Pacquée (°1954)

De foto 'Rückkehr unerwünscht' refereert aan het merkteken dat nazi's op de rug van gedetineerden aanbrachten. Als je dat merkteken had, was je voorbestemd om omgebracht te worden.

Jean-Luc Parant

Het werk 'Mémoire du merveilleux' is een monumentale installatie, opgebouwd uit 'artificialia' en 'mineralia', allerhande preciosa uit de dieren- en plantenwereld. Jean-Luc Parant (°1944, Megrine) creëert een miniatuurversie van de aarde, een bevreemdende Ark van Noach.

Antoine Roegiers

Kunstenaar Antoine Roegiers (°1980, Braine L'Alleud) schilderde, kort na de geboorte van zijn zoon, een 'intern' vlot dat afgeschermd lijkt van externe gevaren. Maar hoe gevaarlijk is het afgebeelde zeemonster? Een ontmoeting of een confrontatie? Of is het monster een weerspiegeling van de man zelf?

Philippe Van Snick

Op de vloer verschijnen tien eilanden: losse, afgeronde vormen. Philippe Van Snick (°1946, Gent) gebruikt tien kleuren: hoofd- en secundaire kleuren, de niet-kleuren wit en zwart en de metalen goud en zilver. Er zijn ook drie dag- en nachteilanden in blauw en zwart.

Kelly Schacht

Kunstenares Kelly Schacht (°1983, Roeselare) presenteert een aantal exemplaren van het boek 'Das Narrenschiff', een werk van de Duitse satiricus Sebastian Brant, ingepakt op een Europalet. In 'Dreaming of the South' gaat Kelly Schacht verder op 'Das Narrenschiff': ze plaatst

een spiegel op twee exemplaren van het boek. Bezoekers die in de spiegel kijken, worden geconfronteerd met de vraag hoe toekomstige generaties naar onze samenleving zullen kijken.

Jan Van Imschoot

De installatie van vijftien kleine doeken start bij de geboorte van Aphrodite, de Griekse godin van de schoonheid die geboren werd uit het schuim van de zee. Van Imschoot (°1963, Gent) neemt zijn toeschouwers mee op een vlot over de ruwe zee, helemaal tot in het paradijs, maar confronteert hen dan met de gruwel van de Holocaust.

Wij nodigen u uit voor een geleid bezoek aan de expo Het Vlot in de Venetiaanse Gaanderijen op **zaterdag 2 december om 14.30 uur**. Inschrijven kan tot 24 november: martine.meire@oostende.be of 059 25 88 00 (tijdens de openingstijden van het Stadhuis).

TERUGBLIK OP EXPO 'HET WILDE WESTEN' + GARDEN PARTY

Op vrijdag 30 juni werden de Vrienden in drie groepen opgesplitst voor een geleid bezoek aan de expo 'Het Wilde Westen'. Deze expo had meer te bieden dan alleen een nostalgische terugblik op indianen en cowboys. Ook in de kunst kwam het 'Wilde Westen' tot leven.

© Valère Prinzie

Door het mooie weer vond de Garden Party plaats waar ze hoorde: op het grasveld achter de Venetiaanse. De drank werd rijkelijk rondgedragen door de bestuursleden en er werden vele gespreksgroepen gevormd onder de Vrienden, tot bijna zonsondergang.

© Valère Prinzie

REVEIL HERDENKT OP ALLERHEILIGEN GELIEFDEN

Op 1 november 2017 maakt REVEIL van Allerheiligen een dag vol herinneringen en verhalen. Op verschillende plaatsen in Vlaanderen strijkt het non-profitproject neer om de overledenen op een mooie manier te eren. Ook Oostende stapt voor de tweede keer mee in dit prachtige verhaal. Om 17 uur zal er in en rond 'het Oud Kerkhof' of het Kerkhof Paster Pype aan de Nieuwpoortsesteenweg een ingetogen moment plaatsvinden waar we stil staan bij de dood.

De dienst Cultuur van stad Oostende koos voor het Oud Kerkhof omdat de geschiedenis van onze Stad er kan worden afgelezen van de graven. Illustere Oostenenaars als Hendrik

Baels, Edouard Dubar, Maurice Antony, Karel Janssens en Alfons Pieters. Ook kunstschilder **Jan De Clerck** ligt er begraven: hem brengen we speciale eer die de jaarlijkse hulde aan zijn graf vervangt. In de voormalige Godelievekerk wordt **om 16 uur** een introductie gegeven waarna we genieten van poëzie en muziek bij enkele graven.

LABO VOLWASSENEN MU-ZEE-UM

26 september en 17 oktober
19.30u tot 22u

Met een zweem van licht en papierporselein

met *Eva Strobbe*
mu-zee-um pop-up atelier,
Van Iseghemlaan 96, Oostende

10 oktober · 10u tot 12.30u
Light and Color (Richard Tuttle & James Ensor)

met *Xavier Tricot*
mu-zee-um,
Romestraat 11A, Oostende

© Richard Tuttle

12 oktober · 19.30u tot 22u
Blue-print; een fotografische trip

met *Heta Pöyry (FIN)*
mu-zee-um,
Romestraat 11A, Oostende

24 oktober · 9.30u tot 12u
Tekenen naar levend model

mu-zee-um pop-up atelier,
Van Iseghemlaan 96, Oostende

16 november, 30 november en 7 december
19.30u tot 22u

Kleibar

met *Ann Delye, Eva Strobbe en Ewout Vanhoecke*
mu-zee-um pop-up atelier, Van Iseghemlaan 96,
Oostende

21 en 28 november
19.30u tot 22u

Het denken kneedbaar maken (boetseren van mallen en gieten in was, gietklei en gips)

met *Luk Van Soom*
mu-zee-um pop-up atelier,
Van Iseghemlaan 96, Oostende

© Luk van Soom

30 november en 7 december
10u tot 12.30u

Noorderlicht-papiersculpturen

met *Heta Pöyry (FIN)*
mu-zee-um,
Romestraat 11A, Oostende

LABO JONGEREN
(15- TOT 30-JARIGEN)

20 oktober · 19u tot 21u
Delphine Boël

mu-zee-um,
Romestraat 11A, Oostende

© Patricia Mathieu

VERNIEUWEN
LIDMAATSCHAP
2018

Wij roepen u op om onze vereniging te blijven steunen door uw lidmaatschap te vernieuwen voor 2018. Wij garanderen u een even boeiend en veelzijdig programma als in 2017, onder meer door de samenwerking met Mu.ZEE.

De lidgelden bedragen:

- Jeugd (tot 22 jaar): 15 euro
- Individueel lid: 28 euro
- gezin, samenlevingstarief: 45 euro
- steunend lid: 50 euro
- beschermend lid: 150 euro

Inlichtingen bij penningmeester
Joël Nieuwenhuysse
(tel. 059 80 30 61)

BE 16 0012 0908 3374

➤ DAG VAN DE FEDERATIE VAN DE VRIENDEN VAN DE MUSEA VAN BELGIË

Thema De link tussen de verzamelaars, de musea en de Vriendenverenigingen
Datum dinsdag 17 oktober 2017
Plaats Museum van Mariemont

Programma:

09.30 uur Busje station van Charleroi naar Mariemont
10.00 uur Ontvangst van de deelnemers
10.25 uur Welkomstwoord en introductie door Paul Soyeur, voorzitter FVMB
10.30 uur **'Le centenaire de Raoul Waroqué, industriel, collectionneur et mécène'** door Benoît Goffin, Cercle Royal des Amis de Mariemont
11.00 uur **'Erfenis op naam van het Jakob Smitsmuseum in Mol'** door Marina Nuyts, voorzitter van de vzw
11.30 uur **'De oprichting van het Koninklijk Museum van het Leger door verzamelaars'** door Denis Hardy, KWVLM-ASRAMA
12.10 uur **'Legaten en schenkingen: hoe ze te stimuleren?'**
12.20 uur **'Legs et dons : où en est la législation ?'** door notaris Laurent Snyers
12.45 uur Lunch

14.30 uur Info Market: voor het uitwisselen van informatie over onze verenigingen en de programma's voor 2018 van onze musea
15.15 uur Geleid bezoek aan het Museum van Mariemont (NL/FR)
16.45 uur Busje van Mariemont naar station Charleroi

Deelname in de kosten (koffie bij ontvangst, lunch met drank inbegrepen): € 30 p.p. voor leden aangesloten bij FVMB, over te schrijven op rek. BE 31 0000 9658 8455 van de Federatie, voor 10 oktober 2017.

Contactgegevens van de Federatie van de Vrienden van de Musea van België:
Museumstraat 9, 1000 Brussel
Tel. 02 511 03 25
E-mail: famb-fvmb@skynet.be
Website: <http://www.famb-fvmb.be>

UW LEDENVOORDEEL IN 2018

Wat krijgt u nu al?

Jaarlijks is er in het voorjaar (in 2017 op zaterdag 4 maart) de **Algemene Vergadering** met een gastspreker en/of een feesttoespraak door de voorzitter, met muzikale omlijsting, receptie en feestmaal.

Een ander topmoment is de **Garden Party** (in 2017 op vrijdag 30 juni) in de Venetiaanse Gaanderijen, na een geleid bezoek aan de tentoonstelling van dat moment. Het is een ontmoetingsmoment bij uitstek, rijkelijk voorzien van drank, geserveerd door de bestuursleden (bij slecht weer binnen, maar in 2017 bij heerlijk zomerweer buiten).

En wat bieden wij u nog?

- Ons driemaandelijks tijdschrift Pro Luce, met nieuws over kunst en cultuur in Oostende
- Onze museumreizen: Hortamuseum Brussel op 18 november 2017
- Gratis geleide bezoeken in de Venetiaanse Gaanderijen

- Bezoek aan privécollecties
- Gratis atelierbezoeken
- Gratis toegang tot alle tentoonstellingen in Mu.ZEE en uitnodiging voor de opening ervan
- Gratis toegang tot het Stadsmuseum, het Ensorhuis en het Permekemuseum
- Korting op de toegang tot Het Spilliaert Huis: € 4 i.p.v. € 6
- 10% korting bij boekhandel Corman

Wat komt daar nog bij door de overeenkomst met de Raad van Bestuur van Mu.ZEE?

- 10% korting op aankopen in de museumshop van Mu.ZEE
- Uitnodiging voor lezingen, symposia en allerlei nevenactiviteiten van de Vrienden in Mu.ZEE

Kortom, u verdient uw lidgeld dubbel en dik terug met ons rijke aanbod aan activiteiten! Daarom blijven wij u graag als lid verwelkomen in 2018.

Het bestuur

PRO LUCE

Lidmaatschap

Jeugd (tot 22 jaar): 15 euro
Individueel lid: 28 euro
Gezin, samenlevingstarief: 45 euro
Steunend lid: 50 euro
Beschermend lid: 150 euro
Inlichtingen bij de penningmeester Joël Nieuwenhuysse
(tel. 059 80 30 61)

Redactieraad

Jacques Mertens (voorzitter), Willy Bosschem,
Roland Laridon (stichter-voorzitter), Martine Meire,
Valère Prinzie, Femke Simonis (redactiesecretaris).

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk
voor de door hen getekende bijdrage.

Logo en emblemata: Willy Bosschem
Druk: Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
T 059 33 33 99, info@lowyck.com
Fotoverantwoording: Valère Prinzie

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad
van 26 juli 1990 (Nr. 11538) en aangepast in het nr. van 15 juli 1999
(Nr. 10699), gewijzigd in het kader van de wet op de v.z.w.'s op
15 januari 2005, gewijzigd op 21 februari 2009 (Nr.11533), op
22 februari 2014, op 8 augustus 2016 en op 9 november 2016.

Deze vereniging is aangesloten bij de "Federatie van Vrienden der
Musea van België" en bij de "Cultuurraad Oostende".

VAN SCHOOTE
n.v.
Verzekeringsadviseurs
Alle verzekeringen

Alfons Pieterslaan 90-92
8400 Oostende
Tel. 059 70 40 54
Fax 059 70 67 72
a.vanschoote@vanschoote.be

Maatschappelijke zetel: p.a. Jacques Mertens, voorzitter
Leon Spilliaertstraat 83, 8400 Oostende

Secretariaat: Johan Van Roose,
Kabeljauwstraat 5, 8460 Oudenburg
johan.vanroose@west-vlaanderen.be of 0497 59 55 76

Penningmeester: Joël Nieuwenhuysse,
jnieuwenhuysse@telenet.be

Bankrelatie Vrienden Mu.ZEE
p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende
IBAN: BE16 0012 0908 3374, BIC: GEBABEBB

Willy Kreitz, Nationaal Monument van de Zeelieden

Het standbeeld 'Nationaal Monument van de Zeelieden' van Willy Kreitz wordt uitvoerig toegelicht in dit nummer, en ook Rock Strangers kwam reeds in eerdere edities aan bod. Huisfotograaf van de Vrienden Valère Prinzie vereeuwigde ze samen. Valère gaat ze dagelijks groeten tijdens zijn fietstocht en heeft dan zijn fotocamera steeds bij de hand. Dat leverde prachtige fotoreeksen op waarvan er vorig jaar een selectie werd gebracht in de exoruite van de Bibliotheek. Zijn opnames van Rock Strangers werden gepubliceerd in diverse dag- en weekbladen.

Martine Meire,
directeur-cultuurbeleidscoördinator

Venetiaanse Gaanderijen-Zeedijk Oostende

iedere dag open
van 9.00u tot 23.00u

Hendrik Serruyslaan 18 A
8400 Oostende

Reservaties & info
0496 25 84 88
cultuurcafe@degrotepost.be

GOVAERT-QUATACKER — (LA PIPE) —

Lid van de Koninklijke Kamer van de Antiquairs
en Kunsthandelaars van België
Lid van de Expertvereniging ARGVS
Gerechtsdeskundige
Schattingen moderne kunst, antiek en Chinese kunst

ROMESTRAAT 3 | 8400 OOSTENDE | 0475 875810
Open op zaterdag en zondag